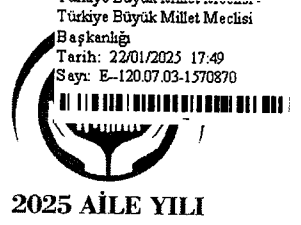

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-14598784
Konu : Soru Önergeleri (7/15678-7/18251)

7/15678
GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 02.09.2024 tarihli ve 1488487 sayılı yazınız.
b) 23.10.2024 tarihli ve 1518331 sayılı yazınız.

7/18251
GK 29

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Elif ESEN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/15678 ve 7/18251 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/15678 Cevap Metni (3 Sayfa)
- 2 - 7/18251 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 6A4A54D5-3A26-41C5-B082-75FD44CC0CA0

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

İstanbul Milletvekili Sayın **Elif ESEN**'e Ait **7/15678** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir çocuğun istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir.

4721 sayılı Medeni Kanunun 124 üncü maddesinde evlilik yaşı ile ilgili husus; *“Erkek veya kadın on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir.”* şeklinde düzenlenmiştir. Evlilik yasal bir süreç olup ilgili kanunda da belirtildiği üzere 15 yaşını doldurmamışla gerçekleşen birliktelikler suç teşkil etmektedir ve ceza yasasında da cezai müeyyideleri hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımıza intikal eden çocuğun ihmali ve istismarı ile ilgili herhangi bir bilgi veya ihbarda anında harekete geçilerek çocuklar ve aileleri hakkında gerekli sosyal inceleme yapılmakta ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ihtiyaç duyduğu koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir. Çocukları istismar eden kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmakta ve Bakanlığımızca olay yakından takip edilerek davalara müdahil olunmaktadır.

2023 yılında yayımlanan **“Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı”**nda çocukların risklerden korunmalarına yönelik toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerin yürütülmesi ve çocukların risklerle karşı karşıya gelmemesi ve onlara yönelik güvenli alanların oluşturulmasına ilişkin eylemlere yer verilmiştir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Bakanlığımızca koruyucu ve önleyici çalışmalar kapsamında çocukların korunması ve desteklenmesine yönelik faaliyetlerin bir bölümünü de eğitici, rehberlik edici ve farkındalık oluşturmaya yönelik faaliyetler oluşturmaktadır. Bu yöndeki çalışmalarımız ihtiyaçlar doğrultusunda çocukları, ebeveynleri, çocuklarla çalışan profesyonelleri, çocuklarla temas halinde olan tüm yetişkinleri ve nihayetinde toplumun genelini kapsamaktadır.

Bu doğrultuda 11. ve 12. Kalkınma Planı ile 2022, 2023 ve 2024 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan *“Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir.”* tedbiri doğrultusunda Bakanlığımız tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla **“Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı”** hazırlanmaktadır.

Bu doğrultuda eğitim programının ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; *“İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler”*, *“Ebeveynlik”*, *“Gelişim”*, *“Duyarlı Bakım”*, *“Pozitif*

Disiplin”, “Günlük Rutinler”, “Dijital Ebeveynlik”, “Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma” başlıklı modüllerden oluşmaktadır.

Bununla birlikte programın 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine yönelik modüllerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmış olup ilgili modüllerde ihmal ve istismarın önlenmesi, bağımlılık ve önlenmesi, akran zorbalığı, iletişim vb. konular da programa dahil edilecektir.

Ayrıca Bakanlığımızca her ilde **Çocuklar Güvende Ekipleri** oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

6284 sayılı Kanun kapsamında ilgili Bakanlıklar görev alanları kapsamındaki iş ve işlemleri gerçekleştirmektedir. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı ve bahsi geçen eylem planının etkin uygulanmasını hedefleyen Yıllık Faaliyet Planlarında Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı paydaş kurumlar olarak yer almakta olup söz konusu kurumlarla merkezi ve il düzeyinde iş birliği içinde kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına devam edilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu** bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 17 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları** ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi ile yerele özgü sorunların masaya yatırılması ve çözüm önerileri sunulması üzere yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik **eğitim ve seminerler** gerçekleştirilmektedir.

Bu doğrultuda kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2007 yılından itibaren başlatılan eğitimlerle bu zamana kadar; 1.689.165 er ve erbaşa, 261.406 kamu görevlisine, 117.072 din görevlisine, 663.886 sağlık görevlisine, 631.954 öğretmene, 869.996 kolluk görevlisi, 1.837 mülki amir, 260.697 vatandaş olmak üzere toplam 4.496.013 kişiye eğitim ve seminer verilmiştir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla **araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri** devam etmektedir. Bu kapsamda; 2008 ve 2014 yıllarında “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırmaları” yürütülmüştür. “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024” ve “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi” ile “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Kurumsal Kapasitenin ve Toplumsal Farkındalığın İletişim Boyutuyla Artırılması” projeleri devam etmekte ve “Depremden Etkilenen Bölgede Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi”

ve “Kadın Konukevleri Hizmetlerinde İhtisaslaşmış Bir Yaklaşım; Güçlenme ve Etkin Destekle Verimli Entegrasyon (GÜVEN)” projeleri yürütülmeye başlanmıştır.

6284 sayılı Kanun’un “*Harçlar ve masraflardan, vergilerden muafiyet ve davaya katılma*” başlıklı 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında; “*Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.*” hükmüne istinaden Bakanlığımız açılmış davalara katılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır. Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi halinde Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmekte olup 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 6284 sayılı Kanun kapsamında mağdurlara yönelik derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlar hakkında sosyal inceleme yapılarak gerekli destek sağlanması için ilgili birimlere bilgi verilmektedir.

Bunun yanı sıra, Bakanlığımıza gerek mahkemeler tarafından gerekse vatandaşlar tarafından 6284 sayılı Kanun kapsamındaki ihbar edilen olaylar ve Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından basın yayın organlarının haberleri üzerinde yapılan tarama sonucu 6284 sayılı Kanun kapsamına giren basın haberleri, hukuki sürecin başlatılması ile takibinin ve gerekli mesleki çalışmaların yapılması için derhal İl Müdürlüklerimize bildirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen konu ile ilgili olarak; sosyal medyada yer alan haberler ihbar kabul edilerek aile Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğümüz ekiplerince ziyaret edilmiştir. Yapılan sosyal inceleme doğrultusunda, S. A.’nın oğlu A. A. 5395 Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ilgili mahkemede alınan koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir.

Diğer taraftan, S. A. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü (ŞÖNİM) tarafından barınma, rehberlik ve destek hizmetleri, kişinin hakları ile Bakanlığımızın ve ilgili kurum ve kuruluşların sunduğu hizmetler hakkında kapsamlı bilgilendirilmiş olup destek hizmetlerinin sunulmasına ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında önleyici ve koruyucu tedbirlere ilişkin gerekli iş ve işlemler yürütülmüştür.

Soru önergesine konu olay halen soruşturma aşamasında olup soruşturma aşaması dahil tüm hukuki süreç Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Çocuklarımızın zarar göreceği düşünülen içerikler için, çocuğun üstün yararı ilkesi gözetilerek gerek görülen video ve içeriklere yönelik erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması hususu değerlendirilmekte ve gereği yapılmaktadır. Soru önergesine konu olaya dair şiddet içeren video ve görüntü içerikleri hakkında da erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması talep edilmiş ancak talebimiz reddedilmiştir. Karara karşı itiraz kanun yoluna gidilmiş olup süreç yakından takip edilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.